

Dokument nr. 8:57

(2000-2001)

Forslag fra stortingsrepresentantene Terje Johansen, Odd Einar Dørum og Lars Sponheim om å gjøre Norges landbrukshøgskole til «Grønt universitet»

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortinget har påpekt behovet for økt satsing på forskning i Norge og har satt som mål å nå et nivå på høyde med gjennomsnittet i OECD.

For å få et best mulig utbytte av forskningen, må vi konsentrere innsatsen og fokusere på prioriterte områder. Bioteknologi er ett av disse områdene, med store muligheter for utvikling og økt verdiskapning. Bioteknologien har muligheter til å bli en ny og stor vekstnæring for Norge. Dette krever samordnet innsats. I denne sammenheng bes Regjeringen legge frem en plan for å skape et «Grønt universitet», eller nærmere definert som et naturbruksuniversitet, med sentrum i Norges landbrukshøgskole på Ås.

Innenfor forskningen er det spesielt viktig at den frie grunnforskningen styrkes. Grunnforskningen utgjør i dag under 15 pst. av den samlede innsatsen til forskning og utvikling, og utgjør om lag 0,22 pst. av BNP. En betydelig del av økningen i forskningsmidlene bør derfor gis som bevilgninger til fri grunnforskning. Det er viktig at en vesentlig del av disse midlene går direkte til forskningsinstitusjonene.

Det er tatt initiativ til forskningssamarbeid innen genom- forskning. Det nasjonale programmet FUGE – Funksjonell genomforskning i Norge, er kommet i stand på initiativ fra forskningsmiljøene i Norge, og er et samarbeidsprosjekt mellom universiteter, vitenskapelige høgskoler og andre større forskningsinstitusjoner. FUGE-programmet innebærer betydelig opprustning av norsk bioteknologisk forskning. Forskningsfeltet er tverrfaglig i spenningsfeltet mellom biologi (både generell biologi, cellebiologi, marin biologi, plantebiologi, og biologi med relasjon til miljø), medisin og informatikk. Bioinformatikken er spesielt viktig i denne sammenheng. Blant samarbeidspartnerne er Universitetet i Oslo, Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole. Disse tre institusjonene har nylig underskrevet en inten-

sjonsavtale om nærmere samarbeid innen biologiske fag og helsefag, både i grunnutdannelsen, i forskerutdannelsen, og i forskningsprosjekter, som i FUGE.

Genom- forskning og FUGE- prosjektet er et godt eksempel på framtidrettet forskning som tar utgangspunkt i samarbeid mellom ulike fagmiljøer og institusjoner. Slikt samarbeid må styrkes og utvikles med hovedvekt på områder der Norge har spesielle ressurser, kompetanse og forutsetninger, og kan hevde seg internasjonalt. Samtidig må arbeidet med å kommersialisere forskningsresultater stimuleres og belønnes, i samspill mellom den langsiktige grunnforskningen og mer direkte anvendt forskning.

Samarbeidet mellom Norges landbrukshøgskole (NLH) og Norges veterinærhøgskole (NVH) i FUGE- prosjektet er et godt eksempel på vilje til samarbeid innenfor disse framtidnæringene, og bør være grunnlag for økt forskningsinnsats. Stikkord er økt fokusering på og konsentrasjon om prioriterte områder. Også på denne bakgrunn bør samarbeidet mellom NLH og NVH videreføres og utvikles. Norges veterinærhøgskole har et stort behov for et nytt klinikkbygg og la fram planer for dette allerede i 1994. Dette bygget er foreløpig ikke blitt prioritert. Norges landbrukshøgskole på Ås har ferdig regulerte ledige arealer, og et slikt bygg på Ås kan være første trinn i en sammenslåing av de to høyskolene, lokalisert på Ås. Det kan være betydelige samordningsgevinster ved å benytte eksisterende utstyr og fasiliteter på Ås. Det er verdt å se nærmere på hva en sammenslåing kan frigjøre av ressurser til økt forskningsinnsats. For studentene kan flytting til Ås innebære betydelig lavere bokostnader. Ved en eventuell sammenslåing kan Norges veterinærhøgskoles nåværende lokaler sentralt i Oslo frigjøres bl.a. til boligformål. Selv om det er begrensninger pga. fredning av deler av bygningsmassen ved NVH, kan det likevel frigjøres betydelige verdier.

Norges landbrukshøgskole har lenge ønsket å endre navn til universitet, slik tilsvarende institusjoner i utlandet har. NLH er Norges største vitenskapelige høgskole med stor faglig bredde, nasjonalt eiansvar for forskning og utdanning på viktige fag- og yrkesområder og omfattende forskerutdanning. NLH har oppgaver og et vitenskapelig nivå på linje med universitetene. NLH er en vitenskapelig høgskole på høyt nivå som bør kunne dra nytte av de fordeler universitetsbetegnelse gir.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen legge fram for Stortinget en plan for å gjøre Norges landbrukshøgskole til «Grønt universitet». I denne sammenheng bes Regjeringen vurdere eventuell sammenslåing av Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole, samt vurdere lokalisering av nytt klinikkbygg for Norges veterinærhøgskole til Ås.

20. februar 2001